

2020/2021. TANÉVBEN ÉRVÉNYES
TANTÁRGYI PROGRAM (V. évfolyamra iratkozó hallgatók részére)

Tantárgy teljes neve: GYÓGYSZERÉSZI GONDOZÁS							
Képzés: egységes osztatlan képzés (gyógyszerész)							
Munkarend: nappali							
Tantárgy rövidített neve: Gondozás							
Tantárgy angol neve: Pharmaceutical care							
Tantárgy német neve: Patientenbetreuung							
Tantárgy neptun kódja: GYEGYGYGE1M (elmélet), GYEGYGYDG1M (gyakorlat)							
Tantárgy besorolása: <u>kötelező</u> /kötelezően választható/szabadon választható/kritériumkövetelmény							
A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: SE GYTK Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet							
A tantárgyfelelős neve: Dr. Hankó Balázs Elérhetőség: - telefon/fax: 06/20/663-21-79 - e-mail: hanko.balazs@pharma.semmelweis-univ.hu				Beosztás, tudományos fokozat: egyetemi docens, PhD			
A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): (elmélet/gyakorlat) Dr. Hankó Balázs Dr. Mészáros Ágnes Dr. Somogyi Orsolya Dr. Kleiner Dénes Dr. Szilvay András Dr. Palcsó Barnabás Dr. Horváth Anikó Dr. Baranyi Brigitta Dr. Egrí Lászlóné Dr. Tóthfalusi Erzsébet Dr. Dombrády Réka Dr. Dér Péter Dr. Fang Simon				Beosztás, tudományos fokozat: egyetemi docens, PhD egyetemi docens, PhD egyetemi adjunktus, PhD klinikai szakgyógyszerész, PhD gyógyszerész rezidens, PhD hallgató gyógyszerész, PhD hallgató szakgyógyszerész szakgyógyszerész főgyógyszerész-helyettes szakgyógyszerész gyógyszerész gyógyszerész rezidens szakgyógyszerész szakgyógyszerész			
A tantárgy heti óraszám: 2 óra elmélet 3,5 óra gyakorlat				A tantárgy kreditpontja: 4 kredit elmélet 0 kredit gyakorlat			
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja és feladata a képzés céljának megvalósításában: A tantárgy célkitűzése a közvetlen lakossági gyógyszerellátás során végzett gyógyszerészi tanácsadás, gyógyszerészi gondozás és a gyógyszeres terápia menedzsment alapjainak gyakorlatias elsajátítása. Feladata, hogy olyan gyógyszerészi módszertani ismereteket nyújtson a hallgatóknak, amely segítségével a tanult szakspecifikus tantárgyak során elsajátított ismeretanyag és tudás – pl. gyógyszerhatástan és toxikológia, gyógyszeres terápia, népegészségügy stb. – alkalmazhatóvá válik a közforgalmú gyógyszertári környezetben.							
A tantárgy rövid leírása: — Megismerteti a hallgatókat a farmakológia és a gyógyszerészeti ismeretek integrált gyakorlati alkalmazásával, a gyógyszerbiztonsági ellenőrzés koncepciójával, a terápia menedzsment folyamatával, lépéseivel közforgalmú gyógyszertárakban. — Kifejleszti a hallgatókban azt a képességet, hogy hatékonyan tudjanak együttműködni az orvossal, az egészségügy egyéb munkatársaival, illetve a betegekkel az egészségük megőrzése és a biztonságos gyógyszeres terápiájuk érdekében, illetve megbízható információforrássá válnak az „öngyógyítás” különböző fórumain. — Képessé teszi a hallgatót arra, hogy a megszerzett tudását alkalmazni tudja a mindennapi gyógyszertári (gyógyszerészi) tevékenység jellemző problémáinak megoldásában. — Megmutatja a hallgatóknak azt, hogy a gyógyszerésznek milyen alapvető kötelességei és felelősségi köre van a racionális gyógyszeres terápia kiválasztásában és monitorozásában (kompetenciakörök definiálása).							
Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok							
Tárgyfelvétel ajánlott féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra	Egyéni óra	Összes óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
9. félévtől	20	35	-	-	55	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* Mindkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	-

Elméleti órák tematikája (heti bontásban):

1. Egészségműveltség az alkalmazott gyógyszerek ismeretének tükrében (alapfogalmak, helyzetértékelés és a gyógyszerészek szerepe). Adherencia és az adherencia-fejlesztés jelentősége (alapfogalmak, nemzetközi irányok, hazai aktualitások)
2. Vény nélkül vásárolható gyógyszerek (OTC) és egyéb gyógyszerértárban forgalmazható, gyógyászati célra szánt termékek konzultatív expedálása
3. Vényköteles gyógyszerek konzultatív expedálása, avagy az orvos-beteg-gyógyszerész együttműködési háromszög fejlesztésének lehetőségei közforgalmú gyógyszerértárakban. Gyógyszerértárak népegészségügyi szerepvállalása és az egészségmegőrzés gyógyszerészi támogatása (hazai és nemzetközi példák „népbetegségeket” támogató, illetve népegészségügyi jelentőséggel bíró programokra pl. Országos Patikanap; az egészségtanácsadás és az egészségtervezés gyógyszerértári lehetőségei)
4. Várandós gondozás a gyógyszerértárban (a szakmai irányelv szempontjainak bemutatásával)
5. Gyógyszerészek szerepe a gyerekek gyógyszeres terápiájának gyógyszerbiztonsági ellenőrzésében (különböző kórképek esetében a gyógyszerformák alkalmazása, tanácsadás az OTC és vényköteles gyógyszerek vonatkozásában, adherencia-fejlesztés)
6. Gyógyszerészek szerepe az idősek gyógyszeres kezelésének gyógyszerbiztonsági ellenőrzésében (speciális terápiás szempontok, polifarmácia, gyógyszerismeret, adherencia-fejlesztés, demencia)
7. Cerebrovaszkuláris kórképek gyógyszeres terápiájának gyógyszerészi megfontolásai a konzultatív expedálás részeként (gyógyszerészi tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés)
8. Szorongások, pánikbetegség és depresszió terápiájának gyógyszerészi megfontolásai a konzultatív expedálás részeként (gyógyszerészi tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés)
9. Daganatos betegségek mellékhatásainak kezelése gyógyszerészi vonatkozással
10. Interface pharmacy – a kórházi és közforgalmi gyógyszerészet kapcsolódási pontjai és lehetőségei

Gyakorlati órák tematikája (heti bontásban):

A gyakorlatok a közforgalmú gyógyszertárak tanácsadási és gondozási tevékenységéhez kapcsolódó módszertani megfontolások elsajátításán alapulnak és az oktatók (gyakorlati szakemberek) által ismertett esettanulmányokra építve alkalmazzák a problémaalapú oktatás (tanulás) módszertanát.

I. Általános módszertani alapismeretek elsajátítása

1. A gyógyszerári **adherencia-fejlesztés** általános módszertani segédletének megismerése (*Interaktív módszertani gyakorlat a Gyógyszereim 5xM kiadvány fejezeteinek megismeréséhez esettanulmányokkal, kiemelt témakör az alapszintű gyógyszerészi gondozás keretében végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzés és a gyógyszerelési problémák megoldása, a gyógyszerelés áttekintésnek jogszabályi és gyakorlati lehetőségeivel*)
A gyógyszerkészítmények gyakorlatias szakmai ismeretének fejlesztése (*Interaktív gyakorlat gyógyszerismereti hatóanyag-kvizjátékkal és a készítményekhez kapcsolódó konzultatív expedálás speciális szempontjaival pl. alkalmazási tanácsok, technológia, adagolás és dózisszámítás; esettanulmányok és feladatok az alkalmazási előírások tükrében különböző terápiás területekről*)

II. A vény nélkül kiadható gyógyszerári készítmények terápia specifikus expedálásához kapcsolódó gyógyszerészi kompetenciák fejlesztése

2. **Felső és alsó légúti megbetegedések** (fertőzések és allergia) – gyógyszerbiztonsági kérdések, gyógyszerválasztás, gyógyszerészi tanácsadás és betegtájékoztatók szempontjai, a gyógyszerészi hatáskör definiálása és az orvoshoz irányítás szempontjai
3. **Emésztőrendszeri problémák** – gyógyszerbiztonsági kérdések, gyógyszerválasztás, gyógyszerészi tanácsadás és betegtájékoztatók szempontjai, a gyógyszerészi hatáskör definiálása és az orvoshoz irányítás szempontjai
4. **Fájdalom- és lázcsillapítás, gyulladáscsökkentés + Derékfájás** – gyógyszerbiztonsági kérdések, gyógyszerválasztás, gyógyszerészi tanácsadás és betegtájékoztatók szempontjai, a gyógyszerészi hatáskör definiálása és az orvoshoz irányítás szempontjai
5. **Bőrgyógyászat és sebellátás** – a szakmai irányelv tükrében (*BEGONIA szoftver lehetőségeinek bemutatásával*)

III. A vényköteles gyógyszerek terápia specifikus expedálásához kapcsolódó gyógyszerészi kompetenciák fejlesztése

6. **Diabétesz**, orális antidiabetikumok és inzulinok – a terápia gyógyszerészi megfontolásai (*tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés, gyógyszer- és eszközalkalmazás, monitorozás, adherencia-fejlesztés*) –
7. **Antibiotikumok** és probiotikumok – a terápia gyógyszerészi megfontolásai (*tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés, gyógyszer- és eszközalkalmazás, monitorozás, adherencia-fejlesztés*)
8. **Kardiovaszkuláris megbetegedések: magas vérnyomás- és koleszterinszint, antikoagulánsok, antitrombotikumok és LMWH-k** – a terápia gyógyszerészi megfontolásai (*a gyógyszeres terápiás kezelések leggyakoribb gyógyszerelési problémái, tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés, gyógyszer- és eszközalkalmazás, monitorozás, adherencia-fejlesztés*)

IV. Tanulás a gyógyszerellátási gyógyszerészet szakmai irányelveinek mentén

9. **Asztma és COPD, dohányzásról történő leszoktatás** – a szakmai irányelvek tükrében, kiemelten az **inhalátorok** típusairól és használatáról (*BEGONIA szoftver lehetőségeinek bemutatásával*)

V. Újraélesztés

10. **Újraélesztés-gyakorlat** az Országos Mentőszolgálat közreműködésével, mentő gyógyszeres felszereltsége (*kihelyezett gyakorlat*)

Konzultációk rendje:

A tizenkettő órási hét folyamán a gyakorlat tematikája a tanulmányi csoportok között forgásban valósul meg, külön konzultáció nincs.

Kurzus követelményrendszere

A kurzus felvételének előzetes követelményei:

Gyógyszerhatástan és toxikológia II. GYGYHHATE2M
Kórtani, klinikai alapismeretek II. GYGYHKKAE2M
Gyógyszer-technológia IV. GYGYIGYTE4M
Népegészségtan GYNEINETE1M

A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége:

A Semmelweis Egyetem hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának megfelelően történik.

Évközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) száma, témakörei és időpontjai, pótlási és javítási lehetőségek:

A hallgatók a 9-10. tanulmányi hét magasságában tanulmányi versenyen vehetnek részt. A tanulmányi versenyen egy-egy gyógyszerbiztonsági problémába ütköző expedálási szituációt kell meghatározott felkészülési idő után megoldaniuk és bemutatniuk a hallgatónak. A verseny első három helyezettje megajánlott jeles osztályzatot kap a kollokviumra. A tanulmányi verseny felkészülési lehetőséget biztosít mind a kollokvium, mind a későbbi záróvizsga szituációs feladataira. Az elméleti előadások végén két írásbeli kérdést kapnak a résztvevő hallgatók, amelyet a helyszínen meg kell válaszolniuk. A 80%-ban helyes választ adók mentesülnek a kollokvium meghatározott részfeladata alól.

A félév végi aláírás követelményei: A gyakorlatokon való részvétel 75 %-ban.
A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje: A tanulmányi versenyen való részvétel nem kötelező, kötelező feladat nincs.
A félév végi számonkérés típusa: aláírás/gyakorlati jegy/kollokvium/szigorlat
A félév végi számonkérés formája: Kollokvium - összesen négy részfeladatból tevődik össze, két rövid írásbeli feladat (dózisszámolás és gyógyszerismeret) és két szóbeli feladat (expediálási szituáció és tétel). A négy feladat egyenlő mértékben határozza meg a végső értékelést.
A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -
A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája: <ul style="list-style-type: none"> - Az EGYGYSZI honlapján elérhető előadás- és gyakorlati anyagok - Gyógyszereim 5xM szakmai segédanyag a gyógyszereszedési lakossági tájékoztatóhoz (2. javított kiadás, 2019.) - https://kollegium.aeek.hu/Iranyelvek/Index (a megjelent szakmai irányelvek listája és teljes tartalma)
A kurzus tárgyi szükségletei: -
A tantárgyleírást készítette: Dr. Mészáros Ágnes, Dr. Somogyi Orsolya